

Miljøtilsynsplan 2025-28

Indhold

1. Indledning	1
2. Geografi	2
3. Vurdering af væsentlige miljøproblemer på virksomheder og husdyrbrug	3
4. Klima, bæredygtighed og grøn omstilling	4
5. Beskrivelse af tilsynsarbejdet	6
6. Samarbejde med andre afdelinger og myndigheder	8
7. Offentlighedsfasen	8
Bilag 1: Liste over IED-virksomheder og husdyrbrug	9
Bilag 2. Dialogskema	12

1. Indledning

I tilsynsbekendtgørelsen er der krav om, at kommunen skal udarbejde en tilsynsplan for miljøtilsyn på virksomheder og husdyrbrug. Miljøtilsynsplanen er ikke en egentlig plan, men snarere en strategi.

Miljøtilsynsplanen indeholder:

- en afgrænsning af det geografiske område, hvor kommunen fører miljøtilsyn
- en generel vurdering af væsentlige miljøproblemer, som virksomheder/husdyrbrug giver anledning til
- en beskrivelse af tilsynsgruppernes fokus på klima og bæredygtighed
- en beskrivelse af tilsynsindsatsen og hvordan tilsyn forberedes og gennemføres
- en beskrivelse af samarbejdsrelationer med andre myndigheder
- en liste med angivelse af navn, adresse og CVR-nummer på IED-virksomheder og -husdyrbrug

IED-virksomheder er virksomheder med et særligt potentiale for udledning af luftformige eller flydende stoffer. De er dermed omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner (udledninger).

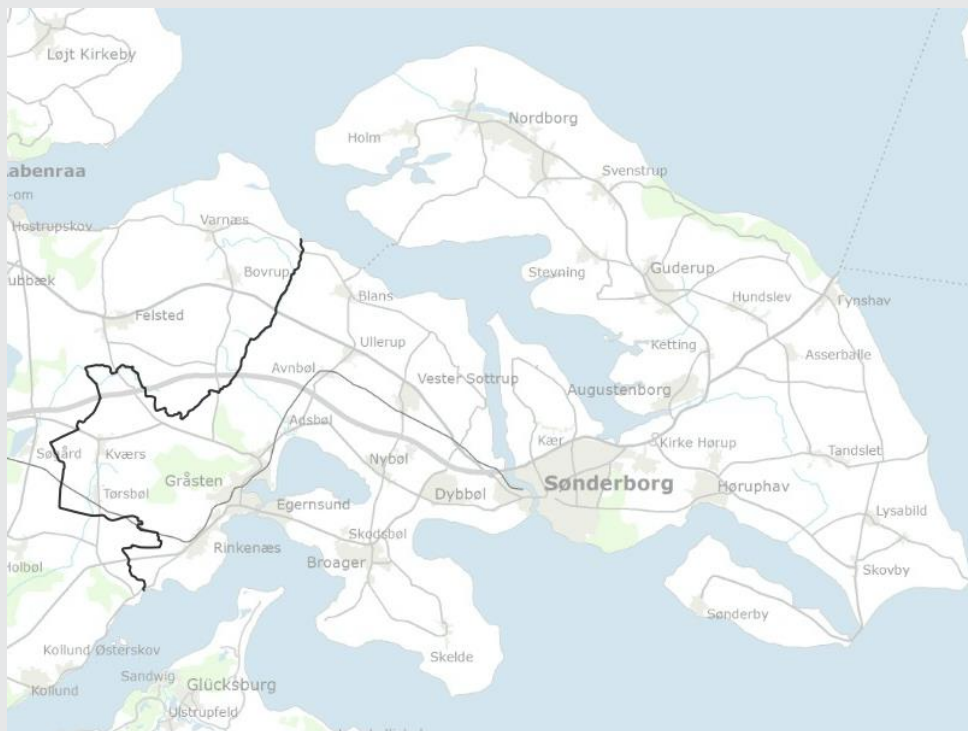
Sønderborg Kommune har valgt, at tilsynsplanen 2025-28 skal have et særligt fokus på klima, bæredygtighed og grøn omstilling hos landbrug og virksomheder.

Tilsynsplanen skal opdateres mindst hvert fjerde år.

2. Geografi

Sønderborg Kommune dækker over knap 500 km² og er stort set omgivet af vand hele vejen rundt.

Der er flere naturområder af lokal, regional og international interesse i Sønderborg Kommune. Der er for eksempel tre Natura 2000-områder på landjorden: Gråsten-skovene, Augustenborg Skov og Nørreskoven på den østlige side af Als. Naturområderne kan blive påvirket af f.eks. afsætning af kvælstof fra industrien og husdyrbrug. Der er også flere indsatsområder, med hensyn til nitrat, beliggende i den nordlige halvdel af Als. Det er områder, hvor der er et dokumenteret behov for en indsats med henblik på at begrænse nitratudvaskningen. Formålet er at sikre en fremtidig drikkevandsforsyning. Se kort herunder.

Den vestlige del af Sønderborg Kommune har flere følsomme indvindingsområder (FI). Det er områder, hvor grundvandsmagasinerne er sårbare over for nitrat, pesticider og andre forurenende stoffer. De følsomme indvindingsområder er alle udpeget inden for Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD-områder) og inden for almene vandforsynings indvindingsoplande. Se kort herunder. I indvindingsoplandene er det særligt vigtigt, at der ikke opstår forurening af jord og grundvand fra punktkilder på virksomheder eller husdyrbrug.

3. Vurdering af væsentlige miljøproblemer på virksomheder og husdyrbrug

Landbrugsdrift kan i hovedtræk medføre følgende miljøproblemer:

- Risiko for forurening med kvælstof af grundvand, søer, vandløb, fjorde og hav
- Risiko for forurening med fosfor og sprøjemidler, under dyrkning af markerne eller ved uheld
- Risiko for belastning af naturområder med luftformig ammoniak fra staldbygninger og husdyrgødning, på lager eller udspredd på markerne
- Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald
- CO₂ udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof

- Methan-udledning fra drøvtyggere
- Gener for omkringboende i form af støj, støv, lugt, fluer m.v.

Det er Sønderborg Kommunes vurdering, at det er opbevaring og håndtering af husdyrgødning generelt, som er den største kilde til miljøpåvirkninger. Vurderingen er baseret på iagttagelser på tilsyn og ved uheld. Husdyrgødning dækker dels over flydende gødning i form af gylle og dels fast gødning primært som dybstrøelse. Der kan ske miljøpåvirkninger fra opbevaring fra gyllebeholdere, møddingspladser og ensilagepladser, som ikke er tætte, og fra markstakke med dybstrøelse.

Det er derfor Sønderborg Kommunes hensigt at have særligt fokus på opbevaring og håndtering af husdyrgødning i de kommende tilsynskampagner.

Virksomhederne i kommunen er mere forskellige end husdyrbrugene. Det er derfor forskelligt, hvilke miljøpåvirkninger en virksomhed kan give anledning til. Helt generelt kan der være tale om:

- Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer til luften
- Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer via kloak til rensningsanlægget eller vandmiljøet
- Risiko for forurening til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof
- Risiko for jordforurening
- Gener for omkringboende i form af støj, vibrationer, lugt, støv, lys m.v.

4. Klima, bæredygtighed og grøn omstilling

Den grønne omstilling er Sønderborg Kommunes kendetegn. Gennem arbejdet med Miljø, klima og natur, ønsker kommunen at skabe et grundlag for en bæredygtig fremtid. Med DK2020 har kommunen sat yderligere fokus på klimaet og miljøet, og arbejder aktivt med tiltag for øget bæredygtighed, klimatilpasning og reduktion af klimagasser.

Ved at inddrage kommunens klimastrategi i miljøtilsynsplanen 2025-2028, kan vi sikre, at der er en synergi gennem tilsynsindsatsen og kommunens klimamål.

Med udgangspunkt i principperne i bæredygtighedsplanen, vil vi have fokus på dialog og formidling vedrørende klima og bæredygtighed. Vi vil give husdyrbrug og virksomheder mere viden, så de kan være med til at understøtte en grøn omstilling og passe på vores fælles værdier.

For at kunne bidrage til ovenstående er det vigtigt, at de tilsynsførende har den nødvendige viden og derfor vil vi blandt andet øge samarbejdet med ProjectZero og have fokus på kompetenceudvikling af tilsynsmedarbejderne.

For at få gang i klimadialogen med virksomhederne og husdyrbrugene, udarbejdes et dialogskema. Tilsynsmedarbejderne vil på tilsynene tage en dialog med virksomhederne og husdyrbrugene om klima med udgangspunkt i dialogskemaet. Dialogskemaet er dynamisk og kan løbende tilpasses ud fra de erfaringer der opnås. Dialogskemaet kan ses i bilag 2.

I nedenstående tabel fremgår indsatsernes de kommende år.

Tilsynsgruppe	Indsats
 	Klimadialog på tilsyn med udgangspunkt i dialogskema
	Fokus på hyppig udslusning ved tilsyn
 	Tilsynskampagne med fokus på bæredygtighed og klima
 	Fortsat fokus på affaldssortering og minimering
	Øge samarbejdet med ProjectZero

Ovenstående indsatser tager udgangspunkt i Sønderborg Kommunes klimahandlingsplan og bæredygtighedspolitik. Indsatserne taler ind i følgende verdensmål:

5. Beskrivelse af tilsynsarbejdet

Tilsynsarbejdet er dialogbaseret og hjælper virksomheder med at overholde lovgivningen. God dialog kan inspirere til frivillige miljøinitiativer som energibesparelser og CO2-reduktion. Miljøtilsyn forebygger forurening og skaber godt samarbejde med husdyrbrug og virksomheder. IE-husdyrbrug skal årligt indberette miljøledelse og vedligeholdelse af tekniske anlæg, hvilket fremmer løbende miljøforbedringer.

Kommunen fører tilsyn med at husdyrbrug og virksomheder overholder gældende lovgivning og de vilkår der er fastsat i miljøgodkendelser og tilladelser.

Planlægning, udførelse og opfølgning af miljøtilsyn på henholdsvis virksomheder og husdyrbrug, er beskrevet i procedurer i kommunens kvalitetsledelsessystem.

Kommunen er tilsynsmyndighed for de fleste virksomheder og husdyrbrug i kommunen. Der er ca. 400 virksomheder og knap 400 husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold i kommunen, som er underlagt et regelmæssigt miljøtilsyn. De øvrige er der ingen krav til, hvor ofte kommunen skal føre tilsyn, og det sker oftest kun i forbindelse med en eventuel klage.

Kommunen skal hvert år føre tilsyn med 40% af de store virksomheder og husdyrbrug, samt 25% af de øvrige tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug. Tilsynene deles op i basistilsyn og prioriterede tilsyn. Basistilsyn er en samlet gennemgang af virksomhedens eller husdyrbrugets miljøforhold. Det kan bestå af et eller flere tilsyn, som både kan være fysiske og administrative tilsyn. Frekvensen for de fysiske basistilsyn afhænger af virksomhedens eller husdyrbrugets størrelse. Den varierer mellem hvert tredje og hvert sjette år.

Ydermere skal kommunen gennemføre en række prioriterede tilsyn. Prioriterede tilsyn er tilsyn ud over basistilsynet, som er målrettet virksomheder og husdyrbrug, hvor kommunen vurderer, at der skal føres flere tilsyn. Prioriterede tilsyn kan også blive udført i forbindelse med tilsynskampanjer. Formålet med de prioriterede tilsyn er at fokusere noget af kommunens miljøindsats der, hvor det forventes at have den største effekt. Et prioriteret tilsyn kan ligeledes bestå af et fysisk eller et administrativt tilsyn.

Ved nyetablering af husdyrbrug og virksomheder, som er godkendelses- eller anmeldelsespligtige, gennemfører kommunen et opstartstilsyn, som er et fysisk tilsyn på virksomheden, senest 3 måneder efter at virksomheden har igangsat driften. Ved tilsynet gennemgås alle virksomhedens miljøforhold i forhold til det godkendte/anmeldte.

I forbindelse med miljøtilsyn, skal hver virksomhed og husdyrbrug miljørisikovurderes. Vurderingen foretages på baggrund af en risikoscore, som er baseret på parametrene; systematik i miljøarbejdet,

regelefterlevelse, håndtering og opbevaring af farlige stoffer, emissioner til luft, jord- og/eller vandmiljø og sårbarhed der opgøres efter afstand til følsomme områder. Kommunen skal foretage en miljørisikovurdering af alle tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug med henblik på at fastsætte tilsynsfrekvensen.

Sønderborg Kommune er pt. tilsyns- og godkendelsesmyndighed for otte virksomheder og 44 husdyrbrug, som er omfattet af IED. Se en oversigt med angivelse af navn, adresse og CVR-nummer i bilag 1. Listen opdateres årligt.

Skodsbøl deponi, Danish Crown A/S, Sønderborg Kraftvarme A/S og Natur Energy Glansager A/S, som ligeledes er omfattet af IED, er Staten tilsyns- og godkendelsesmyndighed for. De er ikke med på oversigten.

Fra 2025 forventes nye regler på affaldsområdet. Det styrkede affaldstilsyn er en opfølgning på den nationale Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (august 2022)

Styrket affaldstilsyn er en ny opgave for kommunerne, som forventes at blive indført fra 1. januar 2025. Dette betyder blandt andet, at kommunen skal besøge virksomheder, som kommunen ikke kommer på i dag. Det vil øge omfanget af de virksomheder, der skal have tilsyn med håndtering og bortskaffelse af affald. Noget som vil være med til, at Sønderborg Kommune rykker nærmere en grønnere affaldshåndtering.

Kampagner

En del af tilsynsarbejdet bliver udført som to årlige kampagner rettet mod en branche, et specifikt miljøtema eller et geografisk område. Kampagnerne giver mulighed for med en målrettet indsats at sætte ekstra fokus på et afgrænset emne med betydning for miljøet.

Effekten af tilsynskampagnerne bliver vurderet. Resultaterne af tilsynskampagnerne indgår i de fremtidige overvejelser omkring tilsynsindsatsen.

Den samlede konklusion af tilsynskampagnen, herunder mål, effekter og titel offentliggøres.

6. Samarbejde med andre afdelinger og myndigheder

Tilsynsarbejdet udføres, når det er hensigtsmæssigt, i samarbejde med andre afdelinger i kommunen f.eks. By & Landskab og Vand & Natur i forhold til planloven, naturbeskyttelse, jord- og spildevandsmæssige forhold, og eventuelt også andre afdelinger.

Andre myndigheder inddrages i det omfang det er nødvendigt. Det kan for eksempel være Arbejdstilsynet, Politi eller Beredskabet i forbindelse med virksomheder, som er omfattet af risikobekendtgørelsen pga. oplag af farlige stoffer.

Sønderborg Kommunes afdeling, Erhverv & Affald, deltager i et tværkommunalt samarbejde med de øvrige kommuner i Syd- og Sønderjylland: Tønder, Haderslev, Aabenraa, Kolding og Vejen.

Landbrugsafdelingen indgår desuden i Tilsynsnetværket med førnævnte kommuner, samt Esbjerg og Varde.

De forskellige samarbejder bidrager til at højne kvaliteten af miljøtilsynet, ved at skabe et forum for erfaringsudveksling mellem sagsbehandlere i kommunerne, tilrettelæggelse af temamøder som efteruddannelse samt en fælles forståelse for miljøproblemer og forebyggende handlinger i forbindelse med miljøtilsyn.

7. Offentlighedsfasen

Jævnfør tilsynsbekendtgørelsen skal tilsynsplanen opdateres mindst hvert fjerde år. Denne tilsynsplan er en opdatering af tilsynsplan for 2021-2024. Et udkast til tilsynsplanen sendes i fire ugers høring, hvorefter planen offentliggøres ved anvendelse af den digitale løsning som Miljøstyrelsen stiller til rådighed.

Bilag 1: Liste over IED-virksomheder og husdyrbrug

Virksomhedens navn	Adresse	CVR-nr.	Liste-punkt
INDUSTRI			
Nature Energy Kværs A/S	Felstedvej 35c, 6300 Gråsten	40069097	5.3.b) i)
Sønderborg Fornikling A/S	Tinggårdvej 2, 6400 Sønderborg	34201633	2.6
BHJ A/S	Sundsnæs 29, 6300 Gråsten	11423418	6.4.b) i) 2
Egernsund Wienerberger Production A/S	Vandmøllevej 4B, 6400 Sønderborg	82753915	3.5
Petersen Tegl A/S	Nybølnorvej 14, 6310 Broager	28672012	3.5
A/S Carl Matzens Teglværker	Havnevej 44, 6320	42125210	3.5
A/S Graasten Teglværk	Teglværksvej 20, 6300 Gråsten	40294619	3.5
Danfoss A/S	Nordborgvej 81, 6430 Nordborg	20165715	2.6
HUSDYRBRUG			
Slagtesvin			
Carl Christian Lei	Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg	26733553	
Hans Rostgård Clausen	Blans Nørremark 34, 6400 Sønderborg	13783071	
Jan Knarhøj Petersen	Blans Østermark 9, 6400 Sønderborg	38258079	
Hans Jørgen Kobbeldgård Hansen	Bredsten 4, 6470 Sydals	15353503	
Gunnar Wildenschild	Buskmosevej 39, 6300 Gråsten	16299480	
Thomas Hønholt Jacobsen	Frydenlund 3, 6310 Broager	31960274	
Niels Frederik Jensen	Gammelmark 12, 6310 Broager	10265886	
Hans Henrik Jensen	Kværsløkke 18, 6300 Gråsten	31898277	
Jørgen Olav Bonefeld	Langager 2, 6430 Nordborg	24991091	
Bent Clausen	Langbro 2A, 6400 Sønderborg	13555672	
Søren Andreasen Beck	Majbølløkke 2, 6470 Sydals	21985694	

Lars Staugaard Bertram	Møllevej 5, 6400 Sønderborg	13165289	
Hans Jesper Hansen	Nedervej 16, 6430 Nordborg	25176642	
Hans Iversen	Nørremark 18, 6400 Sønderborg	68517311	
Henrik Jessen Enderlein	Osmark 5, 6400 Sønderborg	59321110	
Lars Staugaard Bertram	Osmark 10, 6400 Sønderborg	13165289	
Preben Matthiesen Hansen	Rufasvej 14, 6400 Sønderborg	16646946	
Torben Christensen Lei	Snogbækvej 9, 6400 Sønderborg	28422628	
Jan Paulsen Petersen	Svennesmølle 26, 6470 Sydals	15213744	
Torsten Kistrup	Søndertoft 53, 6300 Gråsten	77305513	
Asbjørn Plauborg Kaad	Tandsgårdvej 7, 6470 Sydals	32758622	
Søren Andreasen Beck	Tandsryd 4, 6470 Sydals	21985694	
Anne Marie Michelsen	Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg	80482213	
Hans Peter Alnor	Aabenraavej 169, 6400 Sønderborg	20983574	
Fjerkræ			
Jørgen Villebro Jørgensen	Arnbjergvej 42, 6430 Nordborg	30464265	
Robert Helge Beck	Bygaden 42, 6440 Augustenborg	35431403	
Robert Helge Beck	Kanalvej 10, 6440 Augustenborg	35431403	
Asmus Johannsen Damm	Ladegårdsvej 6, 6300 Gråsten	84718068	
Christian Lorenzen	Vester Snogbæk 5, 6400 Sønderborg	31467179	
Martin Rehloff Madsen	Aabenraavej 167, 6400 Sønderborg	28239939	
Martin Rehloff Madsen	Aabenraavej 168, 6400 Sønderborg	28239939	

Sohold			
Kresten Krohn Lorenzen	Avnbøløstelvej 69A, 6400 Sønderborg	38837907	
Jens Peter Christiansen	Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg	29906777	
Peter Juhl Friedrichsen	Felstedvej 39, 6300 Gråsten	25896777	
Jens Christian Lassen	Hagensig 7, 6470 Sydals	18564572	
Kresten Krenzen	Hjortspringgaard 1, 6430 Nordborg	16426172	
Jens Ole Bladt	Nørre Landevej 44, 6470 Sydals	26718481	
Ulrik Clausen	Pøl Søndergade 21, 6430 Nordborg	20546573	
Hans Jesper Hansen	Ravnskobbøl 1, 6400 Sønderborg	25176642	
Maaling Avl & opformering v/Claus Petersen	Skeldemark 10, 6310 Broager	33854293	
Hans Peter Staugaard Bertram	Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg	13165289	
Jesper Bladt	Stenderup 1, 6400 Sønderborg	26930944	
Hans Thomsen Wildenschild	Tummelsbjerg 1, 6300 Gråsten	12664672	
Kenneth Hyldig Clausen	Vibøgevej 34, 6470 Sydals	26278287	

Bilag 2. Dialogskema

Dialogskema til brug ved miljøtilsyn
August 2024
v. 1.0

Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

DIALOGSKEMA – BÆREDYGTIGHED OG KLIMA

Navn på virksomhed:

Adresse:

Dato:

Spørgsmål

RELEVANS OG SVAR

	RELEVANS OG SVAR	
	R	I
Kender din virksomhed til FNs 17 verdensmål?		
Har din virksomhed en plan for grøn omstilling?		
Hvad har virksomhedens tiltag på reduktion af CO2 udledning været frem til i dag?		
Hvad er virksomhedens tiltag på reduktion af CO2 de næste 5 år?		
Hvordan måler og rapporterer virksomheden CO2-udledning?		
Hvilke konkrete tiltag har din virksomhed implementeret for at reducere sin miljøpåvirkning udover CO2?		
Er der en plan for hvordan virksomheden integrerer bæredygtighed i sin forretningsstrategi?		
Er der sat mål for virksomheden i forhold til at opnå klimaneutralitet?		

Dialogskema til brug ved miljøtilsyn
August 2024
v. 1.0

Har du produkter i din produktion, som du forventer at udfase selvom produktet stadig er lovligt?			
Hvordan involverer virksomheden sine medarbejdere i bæredygtighedsinitiativer?			
Er der noget ved din virksomhed, som du vil fremhæve som særligt smart i forhold til bæredygtige tiltag?			
Forventer du at din virksomhed er rentabel efter 2030?			
Hvilke udfordringer står virksomheden overfor i forhold til grøn omstilling?			
Hvordan kommunikerer virksomheden sine bæredygtighedsindsatser til kunder og interessenter?			
Hvordan sikrer virksomheden, at dens leverandører overholder bæredygtighedskrav?			
Hvilke fremtidige planer har virksomheden for at forbedre sin bæredygtighedsprofil?			
Har du hørt om ESG?			
Har du ideer til tiltag som kommunen kan bidrage med i forhold til grøn omstilling og bæredygtighed?			

R = Relevant I = Irrelevant

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk